JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA MIUNDOMBINU

TAARIFA YA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA MIUNDOMBINU KUHUSU UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA WIZARA YA MAWASILIANO NA TEKNOLOJIA YA HABARI (FUNGU 068) KWA MWAKA WA FEDHA 2025/2026 PAMOJA NA MAONI YA KAMATI KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA WIZARA HIYO KWA MWAKA WA FEDHA 2026/2027

[Imetolewa kwa mujibu wa Kanuni 121 (9) ya Kanuni za Kudumu za Bunge, 2025]

Idara ya Kamati za Bunge,
Ofisi ya Bunge,
10 Barabara ya Morogoro,
S.L.P. 941,
40490 Tambukareli,
DODOMA.

Aprili, 2026

YALIYOMO

Ukurasa

YALIYOMO 2
ORODHA YA VIELELEZO 3
ORODHA YA VIFUPISHO NA MAANA 4
SEHEMU YA KWANZA 5
1.0 UTANGULIZI 5
1.1 Maelezo ya Awali 5
1.2 Namna Kamati Ilivyotekeleza Majukumu Yake 6
SEHEMU YA PILI 8
2.0 UCHAMBUZI WA UTEKELEZAJI WA BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2025/2026 8
2.1 Utekelezaji wa Maoni na Ushauri wa Kamati 8
2.2 Makusanyo ya Maduhuli 9
2.3 Mwenendo wa Upatikanaji wa Fedha za Matumizi hadi Februari, 2026 12
2.4 Ukaguzi wa Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo ...14
2.4.1 Maelezo ya Awali 14
2.4.2 Miradi Iliyokaguliwa 15
2.5 Masuala Mahsusi Yaliyobainika Katika Utekelezaji wa Bajeti ya Wizara kwa Mwaka wa Fedha 2025/2026 ..22
SEHEMU YA TATU 28
3.0 UCHAMBUZI WA MPANGO NA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2026/2027 28
3.1 Mpango na Vipaumbele vya Wizara 28
3.2 Makadirio ya Mapato 29
3.3 Makadirio ya Matumizi 29
SEHEMU YA NNE 33
4.0 MAONI NA USHAURI WA KAMATI 33
4.1 Maoni ya Jumla 33
4.2 Maoni Mahsusi 34
SEHEMU YA TANO 39
5.0 HITIMISHO 39
5.1 Shukrani 39
5.2 Msimamo wa Kamati Kuhusu Hoja 41

ORODHA YA VIELELEZO

Kielelezo Na. 1: Makusanyo ya Mapato kwa Mwaka wa Fedha 2025/2026 kwa kipindi cha Julai, 2025 hadi Februari, 2026 10

Kielelezo Na. 2: Mwenendo wa Mapokezi ya Fedha za Matumizi toka Hazina hadi Februari, 2026 12

Kielelezo Na. 3: Ulinganisho wa Makadirio ya Matumizi kwa Bajeti ya Mwaka 2025/2026 na 2026/2027 30

ORODHA YA VIFUPISHO NA MAANA

DRC	-	Democratic Republic of Congo
UCSAF	-	The Universal Communication Service Access Fund
TCRA	-	Tanzania Communication Regulatory Authority
TPC	-	Tanzania Postal Company
TTCL	-	Tanzania Telecommunication Company Limited
WHMTH	-	Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari
NICTBB	-	National ICT Broadband Backbone
ICTC	-	Information and Communication Tecnologies Commission
TAL	-	Type Approval Laboratory
NIDC	-	National Internet Data Centre
TANESCO	-	Tanzania Electric Supply Company Limited
Wi-Fi	-	Wireless Fidelity
CCM	-	Chama cha Mapinduzi
DTP	-	Digital Tanzania Project
PDPC	-	Personal Data Protection Commission

SEHEMU YA KWANZA

1.0 UTANGULIZI

1.1 Maelezo ya Awali

Mheshimiwa Spika, kwa mujibu wa **Kanuni ya 121 (9)** ya Kanuni za Kudumu za Bunge, 2025 [Kanuni za Bunge] naomba kuwasilisha taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu kuhusu utekelezaji wa bajeti ya Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari **(Fungu 068)** kwa mwaka wa fedha 2025/2026 pamoja na maoni ya Kamati kuhusu makadirio ya mapato na matumizi ya Wizara hiyo kwa mwaka wa fedha 2026/2027.

Mheshimiwa Spika, bila kuathiri masharti yanayopatikana katika Kanuni ya 145 ya Kanuni za Bunge, taarifa hii imegawanyika katika sehemu zifuatazo:-

a) Sehemu ya kwanza ni utangulizi kuhusu muundo wa taarifa na namna Kamati ilivyotekeleza majukumu yake;

b) Sehemu ya pili ni uchambuzi wa utekelezaji wa Bajeti kwa mwaka wa fedha 2025/2026 kwa kutathimini uzingatiaji wa ushauri na maoni ya Kamati, makusanyo ya maduhuli, mwenendo wa upatikanaji wa fedha na utekelezaji wa miradi ya maendeleo;

c) Sehemu ya tatu ni uchambuzi wa makadirio ya mapato na matumizi kwa mwaka wa fedha 2026/2027;

d) Sehemu ya nne ni majumuisho ya maoni na ushauri wa Kamati; na

e) Sehemu ya tano ni hitimisho.

1.2 Namna Kamati Ilivyotekeleza Majukumu Yake

Mheshimiwa Spika, Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu hutekeleza majukumu yake kwa kuzingatia masharti yaliyoainishwa katika Katiba, Sheria mbalimbali pamoja na Kanuni za Kudumu za Bunge. Katika kushughulikia utekelezaji wa Bajeti ya Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari **(Fungu 068)** kwa mwaka wa fedha 2025/2026 pamoja na makadirio ya mapato na matumizi ya Wizara hiyo kwa mwaka wa fedha 2026/2027, Kamati ilifanya yafuatayo: -

a) Kupokea dondoo (extracts) na randama ya Wizara kwa ajili ya Uchambuzi wa Bajeti [Kanuni ya 118 (1)];

b) Kupokea taarifa na kukagua utekelezaji wa miradi ya maendeleo iliyotengewa fedha katika mwaka wa fedha 2025/2026 [Kanuni ya 120 (1)]; na

c) Kuchambua utekelezaji wa Bajeti ya Wizara na taasisi zake kwa mwaka wa Fedha 2025/2026, pamoja na

kufanya ulinganisho wa makadirio ya mapato na matumizi kwa mwaka wa fedha 2026/2027 [Kanuni ya 120 (2)].

SEHEMU YA PILI

2.0 UCHAMBUZI WA UTEKELEZAJI WA BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2025/2026

2.1 Utekelezaji wa Maoni na Ushauri wa Kamati

Mheshimiwa Spika, tarehe 16 Mei, 2025, Bunge lilipokea, kujadili na kuidhinisha makadirio ya mapato na matumizi ya Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari **(Fungu 068)** kwa mwaka wa fedha 2025/2026. Katika kikao hicho, Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu iliwasilisha maoni yake kuhusu Bajeti ya Wizara hiyo katika maeneo tisa (09) ili kutimiza masharti yaliyowekwa na Kanuni ya 121 (9) ya Kanuni za Bunge.

Mheshimiwa Spika, napenda kulijulisha Bunge lako kwamba, kwa sehemu kubwa Serikali imeyafanyia kazi maoni na ushauri uliotolewa na Kamati. Vilevile, Serikali imeendelea kuchukua hatua zaidi kwa kuwa maoni mengine utekelezaji wake ni endelevu. Hata hivyo, baadhi ya maoni na ushauri uliotolewa haukufanyiwa kazi kwa ukamilifu, na kwa sababu hiyo Kamati inapenda kuweka msisitizo kuhusu umuhimu wa utekelezaji wake kama ifuatavyo: -

(a) Kamati ilishauri Serikali kuongeza jitihada za kupambana na uhalifu wa kimtandao ikiwa ni pamoja na wizi wa mitandaoni na kuzuia jumbe fupi

zinazotumwa bila idhini au matakwa ya mteja. Pamoja na hatua zilizochukuliwa na Serikali kupambana na kudhibiti uhalifu na wizi mitandaoni, Kamati imebaini bado tatizo hilo ni kubwa kwa sababu kumekuwa na malalamiko mengi miongoni mwa wananchi kuhusu utepeli na wizi mitandaoni; na

(b) Kamati ilishauri Serikali kuhakikisha kwamba fedha za miradi ya maendeleo zinatolewa kama zilivyoidhinishwa kwa ajili ya kuhakikisha miradi inatekelezwa na kukamilika kwa wakati. Hata hivyo, Kamati imebaini ucheleweshaji wa fedha hizo, kwa kuwa hadi tarehe 26 Machi, 2026, Wizara ilikuwa imepokea **asilimia 49.22** tu ya fedha hizo. Aidha, Wizara imefanya juhudi za kukumbushia malipo ya fedha za Miradi ya Maendeleo kiasi cha **Shilingi Bilioni 89.6** toka hazina kwa zaidi ya miezi miwili bila mafaniko.

2.2 Makusanyo ya Maduhuli

Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2025/2026 Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari ilipangiwa kukusanya jumla ya **Shilingi 120,369,242,950/=** ambapo hadi kufikia Februari, 2026 makusanyo yalikuwa yamefikia jumla ya **Shilingi 149,236,990,425.18,** sawa na **asilimia 124** ya lengo. Aidha, taasisi zilizo chini ya Wizara

zilipanga kukusanya maduhuli ya jumla ya **Shilingi 689,038,108,270/=** ambapo hadi kufikia Februari, 2026, taasisi hizo zilifanikiwa kukusanya jumla ya **Shilingi 516,290,129,193.48** sawa na **asilimia 74.90** ya lengo lililokusudiwa. Taswira ya makusanyo ya mapato kwa Wizara na taasisi zake yameanishwa katika **Kielelezo Na. 1**.

Kielelezo Na. 1: Makusanyo ya Mapato kwa Mwaka wa Fedha 2025/2026 kwa kipindi cha Julai, 2025 hadi Februari, 2026

Wizara/Taasisi	Makadirio ya Makusanyo 2025/2026 (Shilingi)	Makusanyo hadi Februari, 2026 (Shilingi)	Asilimia (%)
WMTH (Fungu 068)	120,369,242,950.00	149,236,990,425.18	124.00
TCRA	245,989,519,796.00	262,541,403,514.40	106.70
TCRA – CCC	710,000,000.00	606,223,832.00	85.40
TTCL	305,092,154,592.00	156,652,028,275.00	51.30
TPC	43,653,957,000.00	31,245,061,464.00	71.60
UCSAF	65,696,337,542.00	61,186,243,405.93	93.10
ICTC	6,850,114,300.00	2,214,348,534.15	32.30
PDPC	21,046,025,040.00	1,844,820,168.00	8.80
JUMLA	**809,407,351,220.00**	**665,5271,19618.66**	**82.22**

Mheshimiwa Spika, Kamati inaipongeza Wizara na taasisi zake kwa namna ilivyotekeleza jukumu la ukusanyaji wa mapato kwa ufanisi mkubwa. Hata hivyo, katika uchambuzi wake Kamati imebaini kwamba, baadhi ya taasisi chini ya Wizara zimekuwa na mwenendo usioridhisha katika ukusanyaji wa mapato.

Mheshimiwa Spika, taasisi za Wizara ambazo zimekusanya mapato kwa kiwango cha chini ni Tume ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi (PDPC) na Tume ya TEHAMA (ICTC). Tume ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi imekusanya kiasi cha **Shilingi 1,844,820,168.00** sawa **asilimia 8.80** tu ya lengo huku Tume ya TEHAMA ikikusanya **Shilingi 2,214,348,534.15** ambayo ni **asilimia 32.30** tu ya lengo.

Mheshimiwa Spika, katika kufanya uchambuzi na tathmini ya kina, Kamati imebaini kuwa taasisi hizi zilipanga malengo makubwa (overambitious) bila kuzingatia uhalisia wa uwezo wa kitaasisi katika kukusanya mapato. Vilevile, Kamati imebaini kuwa taasisi hizi ni changa na hazina teknolojia na rasilimali watu wa kutosha wa kuwezesha kufikia vyanzo vyao vya mapato vilivyoanishwa.

2.3 Mwenendo wa Upatikanaji wa Fedha za Matumizi hadi Februari, 2026

Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2025/2026, Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari **(Fungu 068)** iliidhinishiwa kutumia jumla ya **Shilingi 291,533,139,000/=** kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida na utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo. Hadi Februari, 2026, Wizara ilikuwa imepokea **Shilingi 142,297,189,687.73** sawa na **asilimia 48.80** ya fedha iliyoidhinishwa na Bunge. Kamati haikuridhishwa na upatikanaji wa fedha kwani kiasi hicho ni pungufu ukilinganisha na mpango kazi wa utekelezaji wa bajeti ulioripotiwa ambao ni **asilimia 66.67** kama ilivyoainishwa katika **Kielelezo Na. 2.**

Kielelezo Na. 2: Mwenendo wa Mapokezi ya Fedha za Matumizi toka Hazina hadi Februari, 2026

Bajeti (Matumizi)		Kilichoidhinishwa 2025/2026 (Shilingi)	Kilichopokelewa hadi Februari, 2026 (Shilingi)	Asilimia (%)
Kawaida	**Mishahara**	6,958,609,000.00	2,528,229,184.42	36.33
	OC	7,527,047,000.00	3,390,702,520.82	45.05
	Jumla (A)	**14,485,656,000.00**	**5,918,931,705.24**	**40.86**
Maendeleo	**Ndani**	98,480,905,000.00	51,896,679,660.04	52.70
	Nje	178,566,578,000.00	84,124,788,444.85	47.11
	Jumla (B)	**277,047,483,000.00**	**136,378,257,982.49**	**49.22**
JUMLA KUU (A+B)		**291,533,139,000.00**	**142,297,189,687.73**	**48.80**

Mheshimiwa Spika, Kamati ilifanya uchambuzi wa kina katika mwenendo wa upatikanaji wa fedha za matumizi hadi Februari, 2026, kama ifuatavyo:-

(i) Fedha za Mishahara (P.E) zimepokelewa kwa **asilimia 36.33** ikilinganishwa na **asilimia 66.67** ya mpango kazi wa utekelezaji wa bajeti. Kamati imebaini kuwa Wizara ilipanga kupokea watumishi wa kuhamia na kuajiri watumishi wapya kwa ajili ya kukabiliana na upungufu wa watalaamu wa TEHAMA kwenye Wizara na Taasisi zake. Hata hivyo, hadi kufikia Februari, 2026, Wizara haikuwa imepokea watumishi hao;

(ii) Fedha za Matumizi Mengineyo (OC) zilikuwa zimepokelewa kwa **asilimia 45.05** ikilinganishwa na **asilimia 66.67** ya mpango kazi wa utekelezaji wa bajeti. Fedha hizi ndio hutumika katika kuendesha shughuli za ofisi kama vile ununuzi wa vifaa, malipo ya watumishi katika usimamizi wa miradi uwandani, malipo ya kazi zinazofanyika muda wa ziada pamoja na ununuzi wa mafuta na vipuri vya magari. Kwa hiyo mwenendo usioridhisha wa upatikanaji wa fedha hizi unaweza kuathiri ufanisi katika utekelezaji wa vipaumbele na majukumu ya Wizara; na

(iii) Katika **asilimia 49.22** ya bajeti iliyopokelewa kwa ajili ya kugharamia utekelezaji wa miradi ya maendeleo, fedha za ndani ni **asilimia 52.70**, huku fedha za nje zikiwa ni **asilimia 47.11** ya bajeti iliyoidhinishwa. Hatua hii inaonesha kuwa upatikanaji wa fedha za maendeleo sio wa kuridhisha hali ambayo imechangia katika kuzorota kwa kasi ya baadhi ya miradi ya maendeleo inayotekelezwa na Wizara.

Mheshimiwa Spika, mwenendo usioridhisha wa upokeaji wa fedha kutoka hazina kwenye utekelezaji wa shughuli za Wizara unaweza kuwa kikwazo kwa Wizara na taasisi zake katika kukuza sekta ya TEHAMA na Uchumi wa Kidijitali nchini. Kamati inaitaka Serikali kuhakikisha inatoa fedha kama zilivyoidhinishwa na Bunge kwa wakati ili kuleta ufanisi katika utekelezaji wa majukumu ya Wizara na taasisi zake.

2.4 Ukaguzi wa Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo

2.4.1 Maelezo ya Awali

Mheshimiwa Spika, Kamati ilifanya ukaguzi wa miradi ya maendeleo iliyotengewa fedha katika mwaka wa fedha 2025/2026. Ukaguzi huo ulifanyika kwa mujibu wa Kanuni ya 120 (1) ya Kanuni za Bunge kwa lengo la kutathmini hali ya mapokezi ya fedha, hatua ya utekelezaji pamoja

na kubainisha changamoto za utekelezaji wa miradi hiyo. Kamati ilifanya ukaguzi wa miradi katika Mkoa wa Dar es Salaam kati ya tarehe 17 na 18 Machi, 2026.

2.4.2 Miradi Iliyokaguliwa

Mheshimiwa Spika, naomba nitoe ufafanuzi wa miradi hiyo kwa muhtasari kama ifuatavyo: -

(a) Mradi Na. 4283 – Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano (NICTBB)

Mheshimiwa Spika, utekelezaji wa mradi huu unasimamiwa na Shirika la Mawasiliano Tanzania (TTCL). Lengo la mradi ni kuwezesha, kuimarisha na kuunganisha mawasiliano katika Mikoa, Wilaya na vituo vya mpakani mwa nchi yetu.

Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2025/2026, mradi huu ulitengewa **Shilingi 73,050,000,000/=** kwa ajili ya utekelezaji wake. Hadi tarehe 17 Machi, 2026, ambapo Kamati ilitembelea na kufanya ukaguzi wa mradi huo, **Shilingi 32,619,102,051.93** sawa na **asilimia 44.7** pekee ndio zilikuwa zimepokelewa toka hazina.

Mheshimiwa Spika, kupitia fedha hizo, Shirika limefanikiwa kutekeleza shughuli mbalimbali ikiwa ni pamoja na:-

(i) Kuunganisha baadhi ya Taasisi za Haki Jinai na Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano ambapo Vituo vya Polisi **49**, Ofisi za Taifa za Mashtaka **8** na Ofisi za Magereza **30** zimeunganishwa;

(ii) Kusimamia maunganisho **105,000** kati ya **279,795** sawa na **asilimia 37.5** ya lengo lililokusudiwa kwa ajili ya kufikisha miundombinu ya Faiba Mlangoni;

(iii) Kukamilisha ujenzi wa Kilomita **801** za Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano;

(iv) Kufanya ukaguzi wa njia **12** ambazo ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano umekamilika ili kuhakiki ubora wa kazi iliyofanyika; na

(v) Kuunganisha Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano na Ofisi **47** za TARURA.

Mheshimiwa Spika, Kamati inaitaka Serikali kutoa fedha kama zilivyoidhinishwa na Bunge lako Tukufu kwa ajili ya mradi huu kwani Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano ndio njia kuu ya mawasiliano katika kukuza uchumi wa kidijitali na kuhakikisha usalama wa nchi. Aidha, Serikali inanufaika na ukusanyaji

wa mapato kwa uuzaji wa huduma za Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano.

(b) Mradi wa Upanuzi wa Eneo la Huduma ya Upangishaji wa Nafasi (Colocation) katika Kituo cha Taifa cha Kutunza Data (NIDC)

Mheshimiwa Spika, kituo hiki ni sehemu ya Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano na kilianzishwa mwaka 2015. Kituo hiki kinatoa huduma za upangishaji wa nafasi (colocation), uhifadhi wa taarifa (Storage) na huduma ya uwekaji wa tovuti mitandaoni (Web Hosting).

Mheshimiwa Spika, Kituo kinatoa huduma kwa wateja **211** ikiwa ni pamoja na taasisi za umma na binafsi nchini. Ili kuongeza ufanisi katika utoaji wa huduma kwa wateja, kituo hiki kinatakiwa kufanyiwa ukarabati na ununuzi wa vifaa vipya.

Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2025/2026, Kituo kimetengewa jumla ya **Shilingi Biloni 5.13** kwa ajili kutekeleza mradi wa upanuzi wa eneo la utoaji wa huduma ya upangishaji wa nafasi (colocation)**.** Mradi huo upo katika hatua ya upembuzi yakinifu na hadi Kamati inatembelea

ukaguzi wake, Kituo kilikuwa hakijapokea fedha yoyote kwa ajili ya mradi.

Mheshimiwa Spika, Kamati ilibaini kuwa ili mradi huo uweze kukamilika kwa wakati, Kituo hicho kinahitaji **Shilingi Bilioni 70**. Vilevile, Kamati ilibaini kuwa pamoja na uwezeshaji unaotolewa na Wizara mara kwa mara, Kituo kinakabiliwa na changamoto ya uchakavu wa miundombinu ya Mawasiliano na Vifaa ambayo inaweza kutatuliwa kama Kituo kitapata **Shilingi Bilioni 30**.

(c) Mradi Na. 4280 – Ujenzi wa Minara 758

Mheshimiwa Spika, ujenzi wa minara hii umefanyika katika kata **713** nchini na umetekelezwa na Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF) kupitia Mradi wa Tanzania ya Kidijitali. Lengo la mradi huu ilikuwa ni kuhakikisha Watanzania Milioni 8.5 wanafikiwa na huduma ya mawasiliano ya simu.

Mheshimiwa Spika, mradi huu umegharamiwa na Serikali ya Tanzania na Benki ya Dunia kwa jumla ya **Shilingi 125,958,353,000/=** na ulianza kutekelezwa tarehe 13 Mei, 2023. Hadi Februari, 2026 Watoa Huduma wamelipwa jumla ya **Shilingi**

94,315,617,500/= sawa na **asilimia 74.6** ya gharama za mradi ambapo minara yote **758** imekamilika kujengwa na inatoa huduma za mawasiliano kwa wananchi. Aidha, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania **Mhe. Dkt Samia Suluhu Hassan** alifanya uzinduzi wa minara hii tarehe 10 Aprili, 2026 Jijini Dodoma.

Mheshimiwa Spika, mradi huo umetekelezwa katika mikoa yote 26, Wilaya 128, kata 713 na vijiji 1400 nchini. Ili kujiridhisha kama utekelezaji wa mradi huu umezingatia thamani ya fedha na ubora, tarehe 18 Machi, 2026, Kamati ilitembelea na kukagua Ujenzi wa mnara wa mawasiliano katika kata ya Kibada, Wilaya ya Kigamboni, Mkoa wa Dar Es Salaam.

Mheshimiwa Spika, ujenzi wa mnara huo umefanywa na Kampuni ya Vodacom kama mtoa huduma na unahudumia wananchi 28,188 katika vijiji vya Dawasco na Fullshangwe. Ujenzi wa mnara huo umekamilika na umegharimu jumla ya **Shilingi 89,715,000/=** ukiwa na teknolojia ya 2G/3G/4G.

Mheshimiwa Spika, Kamati imeridhishwa na ubora wa mradi ikiwa ni pamoja na ubora wa

mawasiliano wanayoyapata wananchi husika. Hata hivyo, Kamati imebaini changamoto ya wananchi kukosa nafasi ya kuchagua huduma kwani wanalazimika kutumia huduma ya mtoa huduma aliyepewa kujenga mnara katika eneo husika. Aidha, watoa huduma waliotekeleza mradi wanadai **Shilingi 31,642,735,500/=** hali ya kuwa wamemaliza ujenzi wa minara kwa mujibu wa mikataba yao.

(d) Mradi wa Maabara ya Uidhinishaji wa Vifaa vya Mawasiliano ya Kielectroniki (TAL)

Mheshimiwa Spika, mradi huu umetekelezwa na Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA). Lengo la mradi huu ni kuhakikisha kuwa vifaa vya mawasiliano vya kieletroniki vinakidhi viwango vya Kitaifa, Kikanda na Kimataifa.

Mheshimiwa Spika, mradi huu umetekelezwa kwa gharama ya **Shilingi Bilioni 7.527** ambapo **Shilingi Bilioni 1.496** ni kwa ajili ya usanifu na ujenzi wa jengo la Maabara ya Uidhinishaji wa Vifaa vya Mawasiliano, na **Shilingi Bilioni 6.031** ni gharama ya ununuzi wa mitambo na usimikaji. Vifaa vinavyopimwa ni pamoja na simu za mkononi,

vishikwambi na kompyuta mpakato katika teknolojia za 2G/3G/4G/5G na kuendelea.

Mheshimiwa Spika, hadi tarehe 18 Machi, 2026, wakati Kamati inatembelea na kuukagua, mradi huu ulikuwa umekamilika na tayari ulikuwa unafanya kazi. Maabara hii kwa sasa inapima mawimbi ya radio (*Radio Frequency*) na kiwango cha mionzi (*Specific Absorption Rate*). Katika kupima Mawimbi ya Radio, maabara inakagua iwapo kifaa husika kinaweza kutumia masafa ya mawasiliano kwa mujibu wa viwango vya nchi na Kimataifa. Aidha, katika upimaji wa mionzi, maabara inapima athari za mionzi inayotolewa na kifaa husika kama imekidhi viwango vya kutumika nchini.

Mheshimiwa Spika, hadi mwezi Februari, 2026, maabara hiyo imefanikiwa kupima sampuli za vifaa **272** kwa modeli mpya zilizowasilishwa na watengenezaji. Katika vifaa hivyo, sampuli **6** hazikukidhi vigezo vya kutumika hapa nchini. Kamati inaipongeza Serikali kwa maabara hii ambayo inahakikisha vifaa vya kieletroniki vinavyotumika nchini vimezingatia viwango vya ubora wa Kitaifa na Kimataifa.

2.5 Masuala Mahsusi Yaliyobainika Katika Utekelezaji wa Bajeti ya Wizara kwa Mwaka wa Fedha 2025/2026

a) Nafasi ya Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) katika Kulinda Usalama wa Nchi

Mheshimiwa Spika, katika Uchaguzi Mkuu wa tarehe 29 Oktoba, 2025 zilizuka ghasia ambazo ziliondoa utulivu na kutishia amani na mshikamano wa Taifa letu. Hata hivyo, pamoja na vyombo vya Ulinzi na Usalama nchini, Mamalaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) ilihakikisha inakuwa sehemu ya kurejesha hali ya utulivu, amani na mshikamano katika Taifa letu.

Mheshimiwa Spika, TCRA ilichukua hatua ya haraka ya kuzima mtandao wa internet ili kuzuia usambazaji wa taarifa potofu zenye nia ya kuchochea ghasia nchini. Aidha, TCRA ilihakikisha kuwa vyombo vya habari nchini vinatoa taarifa ambazo hazileti hofu na kuzua taharuki kwa wananchi.

Mheshimiwa Spika, hatua hii ni ya kizalendo kwani inatambua kuwa jukumu la ulinzi na usalama wa Taifa letu sio wa vyombo vya dola pekee. Kamati inaipongeza Bodi, Menejimenti na Watumishi wote wa TCRA kwa kutambua wajibu wao katika

kudumisha umoja, amani na mshikamano nchini. Hakika uzalendo wenu ni wa kupigiwa mfano katika Taifa letu.

b) Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano kuunganisha Tanzania na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo

Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2025/2026 Serikali imeanza ujenzi wa Mkongo wa Taifa kuunganisha kati ya Tanzania na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo (DRC). Ujenzi huo unaunganisha mji wa Kigoma (Tanzania) na Kalemie (DRC) kwa umbali wa Kilomita 183 kupitia Ziwa Tanganyika.

Mheshimiwa Spika, mradi huu utagharimu **Dola za Marekani 11,568,429/=** hadi kukamilika kwake. Serikali imekwishatoa **Shilingi Bilioni 10.4** kwa ajili ya ununuzi wa vifaa huku **Dola za Marekani Milioni 4.3** zikitolewa kwa ajili ya kuanza utekelezaji wa mradi. Mradi huu unatarajiwa kukamilika katika mwaka wa fedha 2026/2027.

Mheshimiwa Spika, kukamilika kwa mradi huu kutaongeza nafasi na ushawishi wa Tanzania kwenye tasnia ya TEHAMA kikanda na kuchangia fedha za kigeni kupitia mauzo ya huduma za

Mkongo wa Taifa. Aidha, mradi huu utaongeza manufaa ya kiusalama na kibiashara kwa Taifa letu kutokana na nafasi yetu kijiografia.

c) Shirika la Posta Tanzania (TPC)

Mheshimiwa Spika, Shirika la Posta Tanzania ni moja ya taasisi chini ya Wizara ikiwa na jukumu la msingi la kutoa huduma za usafirishaji na usambazaji wa vipeto, vifurushi na mizigo ndani na nje ya nchi kwa njia ya kawaida na ya haraka. Shirika hili linatekeleza majukumu yake chini ya Sheria Na. 19 ya Shirika la Posta Tanzania ya Mwaka 1993.

Mheshimiwa Spika, katika kutekeleza majukumu yake, Shirika la Posta nchini linakabiliwa na changamoto kubwa ya madeni na upungufu wa mtaji hali inayopunguza ufanisi katika kuhudumia wananchi. Shirika pia linakabiliwa na changamoto ya uchakavu wa miundombinu ya kutolea huduma pamoja na maslahi yasiyoridhisha kwa watumishi wake.

Mheshimiwa Spika, Kamati imebaini kuwa iwapo Serikali itachukua hatua ya kugeuza deni la Shirika kuwa mtaji (Capitalization), Shirika hili litaanza kujiendesha kwa faida na kuongeza ufanisi katika kutekeleza majukumu yake. Vilevile, Shirika hili

likiongezewa mtaji linaweza kuongeza mapato yake pamoja, kukarabati miundombinu yake na kuboresha maslahi ya watumishi wake.

d) Ulinzi wa Taarifa Binafsi

Mheshimiwa Spika, katika ulimwengu wa uchumi wa kidijitali taarifa ndio bidhaa inayouzwa na kununuliwa. Kwa hiyo, ulinzi wa taarifa binafsi kwa wananchi, taasisi na Serikali ni suala la kipaumbele katika ustawi wa nchi pamoja na ulinzi na usalama wa Taifa.

Mheshimiwa Spika, Kamati imebaini kuwa, bado wananchi wengi wakiwemo watumishi wa umma na wale wa sekta binafsi hawajapata elimu ya kutosha kuhusu utunzaji na matumizi sahihi ya taarifa nchini. Hali hii imesababisha upatikanaji holela wa taarifa za taasisi za umma na binafsi mitandaoni bila kuwa na udhibiti wa kutosha.

Mheshimiwa Spika, athari ya jambo hili imeanza kuonekana, kwa kuwa siku za hivi karibuni picha zinazodhalilisha watu zinatumwa katika mitandao na kushabikiwa na baadhi ya wananchi. Madhara ya picha hizi ni pamoja na msongo wa mawazo unaotokana na unyanyasaji wa kijinsia na kisaikolojia

hali inayoweza kusababisha muathirika wa picha husika kuchukua hatua ya kujidhuru au kulipa kisasi.

Mheshimiwa Spika, kwa upande wa taasisi za umma, kuna baadhi ya taarifa na siri za Serikali zimekutwa kwenye mitandao ya kijamii hali inayoondoa utulivu katika utekelezaji wa majukumu ya Serikali. Aidha, kumekuwa na taarifa potofu kuhusu baadhi ya viongozi wa Serikali zikiwa na lengo la kuzusha hofu na kuleta taharuki miongoni mwa jamii. Hali hii isipodhibitiwa haraka inaweza kuleta madhara zaidi kwa jamii na Taifa kwa ujumla.

e) Nafasi ya Vijana Katika Uchumi wa Kidijitali

Mheshimiwa Spika, Wizara inatekeleza Mkakati wa miaka kumi wa Uchumi wa Kidijitali 2024-2034. Pamoja na wadau wengine, mkakati huo unalenga kutoa nafasi kwa vijana nchini kunufaika na fursa za kiuchumi kupitia majukwaa ya kidijitali.

Mheshimiwa Spika, ili kuhakikisha vijana wananufaika na fusra za mkakati huo, Wizara imeanza Ujenzi wa Vituo vya Kuendeleza Ubunifu katika TEHAMA (ICT Park) kwenye Mikoa Nane (08) nchini. Vilevile, Wizara imekamilisha Sera ya Taifa ya Kampuni Changa ya Mwaka 2026 (*National Startup Policy, 2026*) kwa ajili ya maoni ya wadau.

Mheshimiwa Spika, Kamati inatambua kuwa Serikali imepeleka **Shilingi Bilioni 5** kwa ajili ya mikopo kwa vijana katika Wizara hii. Kamati ina maoni kuwa fedha hizi hazitoshi kwani, kwa sasa fursa kubwa ya ubunifu, vipaji, ujasiriamali na kampuni changa ipo katika majukwaa ya kidijitali hasa mitandao ya kijamii. Aidha, vijana ndio nguzo na wahusika wakuu katika maendeleo ya TEHAMA na utekelezaji wa Mkakati wa Uchumi wa Kidijitali.

SEHEMU YA TATU

3.0 UCHAMBUZI WA MPANGO NA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2026/2027

3.1 Mpango na Vipaumbele vya Wizara

Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2026/2027, Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari (**Fungu 068**) itatekeleza vipaumbe na majukumu yake kwa kuzingatia Dira ya Maendeleo ya Taifa, 2050, Ilani ya Uchaguzi ya Chama cha Mapinduzi 2025-2030, Mpango wa Nne wa Mendeleo ya Taifa (FYDP IV) wa Mwaka 2026l2027-2030/2031 na Mkakati wa Uchumi wa Kidijitali wa Mwaka 2024-2034.

Mheshimiwa Spika, bajeti inayoombwa na Wizara ina lengo la kutekeleza vipaumbele mbalimbali vya Wizara kama ifuatavyo: -

a) Kutunga, kuhuisha na kusimamia utekelezaji wa Miongozo inayosimamia Sekta ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari;
b) Kuimarisha upatikanaji wa Huduma za Mawasiliano ya Simu na Posta kote Nchini;
c) Kuweka mazingira wezeshi kwa ajili ya kukuza na kuimarisha Biashara Mtandao Nchini;

d) Kuimairisha miundombinu itakayowezesha utekelezaji wa Uchumi wa Kidijitali;
e) Kuweka mazingira wezeshi kwa ajili ya kuchochea ubunifu na kuimarisha ustawi wa Kampuni Changa (Startups);
f) Kuimarisha Ulinzi na Usalama wa Anga ya Mtandao; na
g) Kuimarisha utekelezaji wa Programu ya Anga za Juu.

3.2 Makadirio ya Mapato

Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2026/2027, Wizara imepanga kukusanya jumla ya **Shilingi 160,369,240,000/=** sawa na ongezeko la **asilimia 33.23** ukilinganisha na mwaka wa fedha 2025/2026. Aidha, taasisi zilizo chini ya Wizara zinakadiriwa kukusanya mapato ya jumla ya **Shilingi 921,119,791,807.89** sawa na ongezeko la **asilimia 33.70** ukilinganisha na mwaka wa fedha 2025/2026. Ni maoni ya Kamati kuwa lengo hilo la mapato litafikiwa kwa sababu ya mwenendo mzuri wa makusanyo ya maduhuli kwa Wizara na taasisi zake.

3.3 Makadirio ya Matumizi

Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2026/2027, Wizara hii inaomba kuidhinishiwa jumla ya **Shilingi 222,589,451,000/=.** Bajeti hii imeshuka kwa **asilimia 23.65** ukilinganisha na bajeti ya mwaka wa fedha 2025/2026.

Kielelezo Na. 3 kinaonesha ulinganisho wa makadirio ya matumizi kwa bajeti ya mwaka wa fedha 2025/2026 na bajeti ya mwaka wa fedha 2026/2027.

Kielelezo Na. 3: Ulinganisho wa Makadirio ya Matumizi kwa Bajeti ya Mwaka 2025/2026 na 2026/2027

Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari (Fungu 068)		Bajeti 2025/2026 (Shilingi)	Bajeti 2026/2027 (Shilingi)	Asilimia (%)
Kawaida	Mishahara	6,958,609,000.00	6,371,830,000.00	-8.43
	OC	7,527,047,000.00	6,774,342,000.00	-10.00
	Jumla (A)	**14,485,656,000.00**	**13,146,172,000.00**	**-9.25**
Maendeleo	Ndani	98,480,905,000.00	98,480,905,000.00	0.00
	Nje	178,566,578,000.00	110,962,374,000.00	-37.86
	Jumla (B)	**277,047,483,000.00**	**209,443,279,000.00**	**-24.40**
JUMLA KUU (A+B)		**291,533,139,000.00**	**222,589,451,000.00**	**-23.65**

Mheshimiwa Spika, katika kufanya uchambuzi na tathmini ya kina kuhusu makadirio ya matumizi ya Wizara hii kwa mwaka wa fedha 2026/2027, Kamati ilipata matokeo yafuatayo:-

(i) Fedha za Matumizi ya Kawaida zimepungua kwa **asilimia 9.25** ikilinganishwa na mwaka wa fedha unaoisha. Hatua hii imetokana na uamuzi madhubuti wa Serikali katika kudhibiti na kupunguza matumizi yasiyo yalazima ili

kuhakikisha fedha zinaelekea kwenye shughuli zenye tija katika huduma na ustawi wa wananchi;

(ii) Fedha za Miradi ya Maendeleo zimepungua kwa **asilimia 24.40** ikilinganishwa na mwaka wa fedha 2025/2026. Hali hii imetokana na kukamilika kwa baadhi ya miradi ikiwemo ujenzi wa minara 758 katika kata 713 kwenye maeneo mbalimbali nchini;

(iii) Fedha za ndani kwa ajili ya miradi ya maendeleo hazijapungua huku fedha za nje zikipungua kwa **asilimia 37.86** kulinganisha na mwaka wa fedha unaoisha. Hali hii imechangiwa na kukamilika kwa baadhi ya miradi iliyokuwa inagharamiwa na fedha za nje. Vilevile, mradi wa Tanzania ya Kidijitali unaotekelezwa kwa fedha za Benki ya Dunia ulipokea **Shilingi 49,883,879,923.30** katika mwaka wa fedha 2025/2026 sawa na **asilimia 177.20** ya bajeti iliyoidhinishwa ya **Shilingi 28,146,257,792.00**/=. Kwa hiyo utekelezaji wa mradi huu na miradi mingine inayotegemea fedha za nje haitaathirika; na

(iv) Minaradi yote ya kimkakati inayotekelezwa na Wizara imeongezewa fedha kwa ajili ya

utekelezaji wake katika mwaka wa fedha 2026/2027 ukilinganisha na mwaka wa fedha unaoisha, ikiwa ni pamoja na Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano.

Mheshimiwa Spika, Kamati inapongeza Serikali kwa hatua ya kupunguza matumizi yasiyo ya lazima pamoja na kupunguza utegemezi wa fedha za nje katika kugharamia miradi ya maendeleo. Hata hivyo, miradi hiyo itakamalika kwa wakati na kuleta tija kwa wananchi iwapo Serikali itazingatia kutoa fedha za maendeleo kwa wakati kama zilizoidhinishwa na Bunge lako Tukufu.

SEHEMU YA NNE

4.0 MAONI NA USHAURI WA KAMATI

Mheshimiwa Spika, baada ya uchambuzi wa kina kuhusu utekelezaji wa bajeti kwa mwaka unaoisha pamoja na makadirio ya mapato na matumizi ya Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari (**Fungu 068**) kwa mwaka wa fedha 2026/2027, sasa naomba kuwasilisha maoni na ushauri wa Kamati kama ifuatavyo: -

4.1 Maoni ya Jumla

a) Serikali iweke mikakati madhubuti na kuzisimamia taasisi zilizo chini ya Wizara hii katika ukusanyaji wa mapato ili ziweze kujiendesha na kutekeleza majukumu yao kwa ufanisi na tija bila kutegemea mfuko mkuu wa Serikali;

b) Serikali iendelee kusimamia na kuweka mazingira ya kuwezesha taasisi za umma na binafsi kutoa huduma bora za mawasiliano na matumizi ya TEHAMA nchini;

c) Serikali ihakikishe inatoa fedha za maendeleo kama zilivyoidhinishwa na Bunge na kusimamia kikamilifu miradi ya kimkakati inayotekelezwa na Wizara hii ili iweze kukamilika kwa wakati na kuleta tija iliyokusudiwa; na

d) Serikali ihakikishe inakamilisha kwa haraka Muswada wa Sheria ya TEHAMA ya Mwaka, 2026 ambayo utachochea ubunifu, ajira na usalama katika matumizi ya TEHAMA nchini.

4.2 Maoni Mahsusi

a) Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA)

Kamati inashauri kuwa, Serikali:-

(i) Ichukue hatua ya kuitambua TCRA kama chombo cha kimkakati katika ulinzi na usalama wa Taifa, na kuhakikisha kuwa taarifa zinazowasilishwa na Mamlaka hii kama viashiria vya uvunjifu wa amani katika vyombo vya dola zinafanyiwa kazi kwa uzito unaostahili;

(ii) Ipange na kutekeleza mkakati wa kuzuia na kupambana na uhalifu wa kimtandao ikiwa ni pamoja na wizi mitandaoni. Aidha, nguvu zaidi ielekezwe mikoa ya Dar Es Salaam, Morogoro, Mbeya na Rukwa ambapo matukio haya ni mengi; na

(iii) Ifanye tathmini kuhusu matumizi ya vifurushi vya data na muda wa maongezi na kuja na utaratibu utakaomuwezesha mteja kutumia kifurushi chake mpaka kitakapoisha badala ya

sasa ambapo anatumia hadi muda wa kifurushi utakapoisha

b) Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano

Kamati inashauri kuwa, Serikali:-

(i) Iongeze kasi katika ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano kati ya Tanzania na Jahmhuri ya Kidemokrasia ya Kongo hali itakayoboresha mazingira ya kibiashara baina ya nchi zetu na kuongeza fedha za kigeni kupitia mauzo ya huduma za Mkongo; na

(ii) Ihakikishe kuwa Wilaya zote nchini zinaunganishwa na Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano pamoja na kuunganisha taasisi za umma na binafsi kwa ajili ya kurahisisha mawasiliano na utoaji huduma nchini.

c) Kituo cha Taifa cha Kuhifadhi Data

Kamati inashauri kuwa, Serikali:-

(i) Itoe **Shilingi Bilioni 100** kwa ajili ununuzi wa vifaa vipya pamoja na upanuzi wa eneo la utoaji wa huduma ya upangishaji wa nafasi (colocation) hatua itakayoongeza ufanisi katika matumizi ya kituo; na

(ii) Ianze mara moja ujenzi wa vituo vya kuhifadhi taarifa jijini Dodoma na Zanzibar ili kuhakikisha kuna kuwa na utunzaji endelevu wa taarifa zinazozalishwa na kutumiwa nchini.

d) Shirika la Posta Tanzania (TPC)

Kamati inashauri kuwa, Serikali:-

(i) Ifanye tathmini na kugeuza madeni ya Shirika la Posta kuwa mtaji (capitalization) ili liweze kujiendesha kwa faida na kutoa gawio Serikalini; na

(ii) Iboreshe miundombinu ya kufanyia kazi pamoja na maslahi ya watumishi wa Shirika la Posta nchini ili kuongeza motisha na kuleta ufanisi katika utendaji wa Shirika hilo.

e) Ulinzi wa Taarifa binafsi

Kamati inashauri kuwa, Serikali:-

(i) Iandae mkakati wa kutoa elimu kwa umma kuhusu matumizi sahihi ya mitandao na madhara ya kuweka taarifa binafsi katika mitandao ya kijamii ili kuhakikisha jamii inazingatia faragha na kupunguza uhalifu na unyanyasaji wa kimtandao nchini; na

(ii) Itoe elimu na mwongozo mahususi kwa watumishi wa umma na sekta binafsi kuhusu

umuhimu wa kutunza taarifa binafsi za wateja pamoja na taasisi wanazozifanyia kazi ikiwa ni pamoja na kuwachukulia hatua za kisheria watumishi watakaobainika kushindwa kutekeleza masharti ya mwongozo huo.

f) Vijana na Uchumi wa Kidijitali

Kamati inashauri kuwa, Serikali:-

(i) Itoe kipaumbele kwa maoni ya vijana katika Sera ya Kampuni Changa 2026, pamoja na kuonesha fursa zinazopatikana katika utekelezaji wa Mkakati wa Uchumi wa Kidijitali kwa makundi mbalimbali ya vijana nchini;

(ii) Ikamilishe ujenzi wa Kituo Kikuu na Vituo Vidogo vya Kuendeleza Ubunifu katika TEHAMA (ICT Park) ili kuwapa vijana nafasi kukuza ubunifu na ujuzi wa matumizi ya TEHAMA katika sekta mtambuka za kijamii na kiuchumi nchini; na

(iii) Ibainishe na kuvitambua vituo binafsi vinavyokuza ubunifu na ujuzi katika TEHAMA na kuviwezesha katika mtaji na malezi ili kuhakikisha matumizi sahihi ya ujuzi na ubunifu kiuchumi na kuzingatia maadili ya Taifa.

g) Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF)

Kamati inashauri kuwa, Serikali:-

(i) Ihakikishe kunakuwa na watoa huduma zaidi ya mmoja katika minara 758 iliyojengwa nchini kwa ajili ya kuwapa wananchi fursa ya kuchagua huduma na kuimarisha ushindani katika sekta ya mawasiliano;

(ii) Ifanye malipo ya Shilingi **31,642,735,500/=** kwa watoa huduma waliojenga minara 758 kwa ajili kuepuka riba inayowezakuchangiwa na kuchelewesha malipo hayo;

(iii) Iboreshe usikivu wa Redio Jamii na Redio ya Taifa katika maeneo ya mipakani kwa ajili ya kuwezesha wananchi wa maeneo hayo kuwa na taarifa sahihi kuhusu Taifa letu; na

(iv) Ifanye tathmini na kuongeza nguvu kwenye minara kutoka 2G kwenda 3G/4G/5G hasa maeneo ya vijijini ili kutoa fursa ya kupata taarifa kupitia huduma za mtandao wa internet.

SEHEMU YA TANO

5.0 HITIMISHO

5.1 Shukrani

Mheshimiwa Spika, kwa namna ya kipekee naendelea kukushukuru wewe binafsi kwa kuendelea kuliongoza vyema Bunge letu na kwa maelekezo yako ambayo yamekuwa msaada mkubwa katika uendeshaji bora wa shughuli za kila siku za Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu. Aidha, namshukuru Naibu Spika, kwa namna anavyokusaidia kutekeleza majukumu yako, pamoja na Wenyeviti wa Bunge kwa kukusaidia kuendesha vikao vya Bunge kwa Ufanisi.

Mheshimiwa Spika, kwa moyo wa dhati kabisa, niwashukuru sana Wajumbe wote wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu ambao wamekuwa mstari wa mbele katika kuendelea kuisimamia Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari pamoja na taasisi zilizo chini yake kwa niaba ya Bunge lako tukufu. Kwa hakika, maoni, ushauri na mapendekezo yao vina mchango mkubwa katika kuboresha utendaji wa Serikali. Naomba niwatambue Wajumbe hao ili majina yao yaingie katika Kumbukumbu za Taarifa Rasmi za Bunge *(Hansard)* kama ifuatavyo: -

1.	Mhe. Moshi Selemani Kakoso, Mb.	**Mwenyekiti**
2.	Mhe. Abubakar Damian Asenga, Mb.	**Makamu**
3.	Mhe. Kapt. Said Hassan Ali Mwinyi, Mb.	Mjumbe
4.	Mhe. Condester Michael Sichalwe, Mb.	Mjumbe
5.	Mhe. Anne Kilango Malecela, Mb, Mb.	Mjumbe
6.	Mhe. Ahmed Mabkhut Shabiby, Mb.	Mjumbe
7.	Mhe. Nuru Issa Kashakari, Mb.	Mjumbe
8.	Mhe. Prof. Joyce Lazaro Ndalichako, Mb.	Mjumbe
9.	Mhe. Isack Joseph Copriano, Mb.	Mjumbe
10.	Mhe. Eng. Johnston J. Mutasingwa, Mb.	Mjumbe
11.	Mhe. Sara Msafiri Ally, Mb.	Mjumbe
12.	Mhe. John Stephano Luhende, Mb.	Mjumbe
13.	Mhe. Ibrahim Mohamed Shayo, Mb.	Mjumbe
14.	Mhe. Kellen Rose Rwakatare, Mb.	Mjumbe
15.	Mhe. Fatma Ally Rembo, Mb.	Mjumbe
16.	Mhe. Saidi Salim Hamad, Mb.	Mjumbe
17.	Mhe. Mgore Miraji Kigera, Mb.	Mjumbe
18.	Mhe. Hija Hassan Hija, Mb.	Mjumbe
19.	Mhe. Nabil Ahmed Abdallah, Mb.	Mjumbe
20.	Mhe. Hamis Mwagao Tabasamu, Mb.	Mjumbe
21.	Mhe. Abdulaziz Mohamed Abdood, Mb.	Mjumbe

Mheshimiwa Spika, naomba nitumie fursa hii kumshukuru Waziri wa Wizara hii Mhe. Angela Jasmin Mbelwa Kairuki, (Mb) kwa ushirikiano ambao ameipatia Kamati katika kipindi chote cha Utekelezaji wa Majukumu ya Kamati akisaidiwa na Naibu Waziri, Mhe. Switbert Zacharia Mkama (Mb).

Aidha, niwashukuru watendaji wote wa Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari pamoja na taasisi zake chini ya uongozi wa Katibu Mkuu wa Wizara hiyo, Ndg. Mohammed Khamis Abdullah. Kamati inatambua na kuthaamini mchango wa watendaji hao katika Maendeleo ya Sekta ya Mawasiliano na TEHAMA katika ujenzi wa Taifa letu.

Mheshimiwa Spika, mwisho lakini sio kwa umuhimu, nawashukuru sana watendaji wote wa Ofisi ya Bunge chini ya uongozi wa Katibu wa Bunge, Ndg. Baraka I. Leonard kwa kuisaidia Kamati kutekeleza majukumu yake hadi kukamilika kwa Taarifa hii.

5.2 Msimamo wa Kamati Kuhusu Hoja

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo hayo, naomba Bunge lako likubali kupokea na kupitisha makadirio ya mapato na matumizi ya **Wizara ya Mawasiliano na Teknolojia ya Habari (Fungu 068)** kwa mwaka wa fedha 2026/2027 kama yalivyowasilishwa na mtoa hoja.

Mheshimiwa Spika, naomba kuwasilisha na ninaunga mkono hoja.

Moshi Selemani Kakoso, Mb.

MWENYEKITI
Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu
30 Aprili, 2026